

Handhavers Amsterdam goed voorbereid

Gemeenten hebben net als alle andere werkgevers de verplichting te zorgen dat de Eerste Hulp verlening binnen de organisatie is geregeld. Naast het personeel dat binnenshuis werkt, is er ook een groep die buitenshuis werkzaam is, zoals de handhavers van de gemeente. Handhavers zijn vaak op straat werkzaam en aanspreekbaar voor de bevolking. Hoe zijn zij voorbereid op het verlenen van Eerste Hulp?

VEILIGHEID ging op bezoek bij Remco Simons in Uden. Simons is directeur van Simeco Training & Support en verzorgt de Eerste Hulpopleiding van deze handhavers.

op ongevallen

Remco Simons.

Hoe is Simeco betrokken geraakt bij de opleiding van handhavers?

Remco Simons: "Via mijn netwerk kwam ik in contact met de Handhavingsacademie van de gemeente Amsterdam. Die vroeg om een Eerste Hulpopleiding die aansluit bij de dagelijkse werkzaamheden van de cursisten. Het verzorgen van opleidingen op maat is de specialiteit van ons bedrijf. Ook bij een standaard Eerste Hulpopleiding en bij de complete Basisopleiding BHV proberen we zoveel mogelijk rekening te houden met de specifieke werksituatie van de cursisten. Daarnaast richten wij ons op specifieke doelgroepen, zoals fysiotherapeuten of de verpleging. Zo hebben we bijvoorbeeld voor motorclubs een cursus levensreddend handelen bij motorongevallen ontwikkeld. Dat is een erg praktische cursus geworden. Het verzoek van de Handhavingsacademie kwam dus bij ons op de juiste plek terecht. De Handhavingsacademie wilde een officieel examen. Daar konden we met de NIBHV-opleidingsstructuur goed op inspelen."

Wat zijn handhavers eigenlijk?

Remco Simons: "Handhavers zijn in dienst van de gemeente voor de burger. Naast controle op en handhaving van wet- en regelgeving is het informeren en assisteren van burgers ook een belangrijke taak. Veel handhavers zijn ook Buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa). Zij hebben onder andere de bevoegdheid om binnen hun taakgebied een proces-verbaal uit te schrijven. Er zijn Handhavers Openbare Ruimte, Handhavers Fysieke Omgeving en Leerplichtambtenaren. Handhavers Openbare Ruimte controleren bijvoorbeeld op fout parkeren, zwart rijden, grof vuil en huisvuil en het verslepen van gevaarlijk geparkeerde voertuigen. Handhavers Fysieke Omgeving zien toe op de naleving van het Bouwbesluit en gemeentelijke bouwverordeningen. Handhavers leveren een grote bijdrage aan de veiligheid en leefbaarheid van Amsterdam."

Handhaver Openbare Ruimte

De handhavers werken samen met de politie, het openbaar ministerie en andere autoriteiten. Door hun inzet in de openbare ruimte ontlasten zij de politie. De politie krijgt daardoor meer tijd voor haar andere taken. Er waren verschillende benamingen voor de handhavers in Amsterdam. In het ene stadsdeel heetten ze bijvoorbeeld milieuagent en in het andere stadsdeel reinigungsagent. Daarnaast waren er parkeercontroleurs en marktmeesters. Nu is er één naam: Handhaver Openbare Ruimte. Deze handhavers dragen in de hele stad hetzelfde uniform, zodat ze altijd duidelijk herkenbaar zijn.

Handhavingacademie

De Handhavingacademie van de gemeente Amsterdam is opgericht met het doel om handhavers en vergunningverleners hun kennis en vaardigheden op niveau te kunnen laten brengen én houden. De Handhavingsacademie biedt opleidingen aan voor handhavers 'voor de gevel' (openbare ruimte), 'achter de gevel' (fysieke omgeving), leerplichtambtenaren, vergunningverleners en (operationeel) leidinggevend. Er wordt een uitgebreid programma aangeboden met korte cursussen, complete leergangen en opleidingen voor een landelijk erkend MBO-diploma.

zij toezicht op de naleving van de exploitatievergunning die bordeelhouders nodig hebben om hun bedrijf te mogen voeren. De handhavers beschikken overigens over een eigen meldkamer, die los staat van de meldkamer 112. Bij deze meldkamer komen onder andere meldingen binnen van weg te slepen auto's en van overlast."

Hoe worden handhavers opgeleid?

Remco Simons: "De Handhavingsacademie biedt leergangen voor specifieke beroepsgroepen, bevoegdhedenopleidingen die leiden tot landelijke certificeringen en aanvullende cursussen. Alle leergangen worden afgesloten met een examen en/of proeve van bekwaamheid en ze leiden tot certificering. Cursisten die de leergang Handhaver Openbare Ruimte met succes afronden en tevens aanvullende studie hebben gedaan bij het ROC, ontvangen een certificaat en

handhavers. We wilden weten waarmee zij te maken krijgen en hoe zij omgaan met incidenten op het gebied van Eerste Hulpverlening. Waar zij bijvoorbeeld mee te maken kunnen krijgen, zijn toeristen met diabetes die een hypo krijgen. Door het doorbreken van hun normale dagritme en de inspanning, raken zij nog al eens ontregeld met als gevolg dat zij afwijkend gedrag vertonen. Soms wordt dat gedrag verkeerd geïnterpreteerd en wordt zo iemand aangehouden. Andere zaken die regelmatig voorkomen zijn epileptische aanvallen en natuurlijk ongevallen en aanrijdingen met al het mogelijke letsel dat daarbij hoort. Uiteindelijk is besloten tot een opleiding Levensreddend Handelen van een dag, waarin de module Spoedeisende Eerste Hulp is opgenomen, aangevuld met specifieke onderwerpen waarmee de handhavers te maken kunnen krijgen."

"Handhavers leveren een grote bijdrage aan de veiligheid en de leefbaarheid in de stad."

Waar zijn handhavers werkzaam?

Remco Simons: "Het publiek komt steeds meer handhavers tegen in de openbare ruimte. Handhavers werken in teams. Er is ook een aantal Vliegende Brigades. Deze brigades houden zich bezig met het preventief toezicht op en de handhaving van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), zoals overlast door hangjongeren en drugsoverlast. Het Team Zeden is actief in het Wallen- en Singelgebied. Daar houden

een MBO-diploma Handhaver Toezicht en Veiligheid (op Mbo-niveau 3). De cursus Spoedeisende Eerste Hulp met examinering van het NIBHV is hiervan dus ook een onderdeel."

Hoe is de Eerste Hulpopleiding tot stand gekomen?

Remco Simons: "Samen met de Handhavingacademie is bekeken welke incidenten handhavers tegen kunnen komen. We hebben interviews gehouden met de

Hoe is de aanpak van Simeco?

Remco Simons: "We zijn begonnen met het opleiden van ongeveer vierhonderd Handhavers Openbare Ruimte van de gemeente Amsterdam. Onze instructeurs zijn veelal werkzaam in de spoedeisende hulpverlening van de ambulancezorg, de intensive care of de spoedeisende hulp van een ziekenhuis. Deze ervaring brengen zij in tijdens de opleiding. Simeco drukt hen op het hart gedoseerd om te gaan met de praktijkverhalen. De praktijkvoorbeelden moeten ten dienste staan van de opleiding. Een cursist zit beslist niet te wachten op de sterke verhalen die een instructeur zelf heeft meegemaakt. Als een vraag van

Verplichte medewerking van iedereen

Iedereen is verplicht alle medewerking te verlenen aan een handhaver, als hij daar om vraagt. Als geen gevolg wordt gegeven aan het verzoek om medewerking, is men strafbaar. De medewerking kan desnoods worden afgedwongen door het bestuur.

een cursist kan worden uitgelegd met een praktijkvoorbeeld is het natuurlijk leuk lesgeven. Ga echter gedoseerd om met de praktijkervaring en houd de stof dicht bij de cursist! Simeco vindt het belangrijk dat de cursisten leren optreden in hun eigen (gesimuleerde) werkomgeving. Om die reden werken we 's middags met casuïstiek en maken we gebruik van Lotusslachtoffers. De casuïstiek wordt in de groep nabesproken. We laten de cursisten op elkaar en zichzelf reflecteren. De instructeur laat de groep zo veel mogelijk zelf hun leerproces sturen."

Zijn er nog andere specifieke zaken die jullie toepassen bij deze opleiding?

Remco Simons: "We besteden veel aandacht aan eigen veiligheid en proberen praktische hulpmiddelen aan te reiken. We leren cursisten de tijd te laten nemen om zich een beeld te vormen van een situatie en verder te kijken dan de eerste indruk. We benadrukken dat zij zelf goed moeten observeren wat er aan de hand is en dat ze letten op gevaren voor zichzelf, slachtoffer en omstanders. Ook wijzen we hen op het belang van het uitvragen van slachtoffer en getuigen. We zien dat er vaak informatie onbenut blijft. Door de juiste vragen te stellen kan je er achter komen wat iemand mankeert."

Kun je een voorbeeld geven van een belangrijk aandachtspunt voor de cursisten?

Remco Simons: "We leren de cursisten om te gaan met 'afleidend letsel'. Een open beenbreuk of een fors bloedende hoofdond is veel minder belangrijk dan een snurkende ademhaling. Een snurkende ademhaling wijst immers op een circulatiestilstand en dan moet er gereanimeerd worden. Lotusslachtoffers kunnen dit prima simuleren, zodat de cursisten worden uitgedaagd om hun geleerde kennis en vaardigheden praktisch toe te passen. De géén-lijn van het NIBHV is hiervoor een goed hulpmiddel. Door deze manier van trainen merken we dat het leerrendement hoog is. Verder geven we cursisten tips voor het handelen in de praktijk. Toeristen hebben uit vrees van zakkenrollers niet altijd legitimatie op

zak. Daarom is het erg handig om bij een ongeval met een toerist te vragen naar hotel en kamernummer. Dan heb je meteen alle benodigde gegevens. Een ander voorbeeld. Als er 's morgens om half acht een ongeval

"Van de koppeling theorie/praktijk leren de cursisten veel."

plaatsvindt in een tram of metro, wees dan bedacht op verstikkingen. Veel forenzen zitten in de tram te eten, bij een botsing is een verstikking dan niet ondenkbaar! De cursist leert hoe hier mee om te gaan."

Wat zijn de ervaringen tot nu toe?

Remco Simons: "Men is heel positief, vooral over de wijze waarop wij de koppeling leggen naar de praktijksituatie van cursisten. Uit de evaluatie blijkt, dat zij hebben geleerd te kijken naar de totale situatie en te letten op hun eigen veiligheid. Ook het gezamenlijk bespreken van casuïstiek en het beoordelen van elkaar ervaart men als zeer positief. We proberen hun beroepshouding te beïnvloeden, opdat zij zich realiseren dat zij als geüniformeerde dienstverlener bij een incident het visitekaartje van de stad zijn. Ik merk dat de handhavers trots zijn op hun uniform. Ik denk dat zij in eerste instantie dienstverleners zijn; waar het niet anders kan, zullen ze zonder aarzelen handhavend optreden."

Wat zijn de plannen voor de toekomst?

Remco Simons: "Naar aanleiding van de evaluaties van de cursisten wordt het programma van de herhaling vastgesteld. De gedachten gaan uit naar een opzet waarin naast de herhaling van de competenties van Spoedeisende Eerste Hulp ook de competenties Niet-spoedeisende Hulp aan bod komen en getoetst worden. In het deel Spoedeisende Eerste Hulp nemen we dan een nieuw thema mee, bijvoorbeeld traumatologie, acute aandoeningen bij kinderen of intoxicaties en overdoses (drugsincidenten). Op die manier blijven de cursisten gemotiveerd en leren ze door." (JdH)

Taken en bevoegdheden handhaver

De belangrijkste taken van een handhaver zijn:

- Het bevorderen van leefbaarheid en veiligheid. Dit doet hij door zichtbaar op straat aanwezig te zijn en als het nodig is burgers en ondernemers aan te spreken op hun gedrag. Bij overtredingen mag hij sancties opleggen.
- 'Oog & oor' zijn. Onveilige of illegale situaties pakt hij aan of meldt hij aan de bevoegde instanties of de politie.
- Aanspreekpunt zijn. Als iets onduidelijk is, geeft hij uitleg over het doel van regels en verstrekt hij informatie over gemeentelijke procedures.

Een handhaver heeft een aantal bevoegdheden voor de uitoefening van zijn taak.

Als het nodig is mag hij: apparatuur gebruiken (bijvoorbeeld camera's); panden en terreinen betreden (woningen alleen met toestemming); inlichtingen vragen, documenten bekijken, kopieën maken en documenten meenemen als kopiëren ter plekke niet mogelijk is (met schriftelijk bewijs van meeneming).

Foto's: Stadstoezicht Amsterdam